

Centar Zlata

Kako zaštititi ušteđevinu od inflacije?

Ultimativni vodič za štediške koji žele
sačuvati imovinu od gubitka vrijednosti

Uvodna riječ

Svakome čovjeku bitno je da ima određenu razinu financijske sigurnosti u svome životu, a uvriježeno je mišljenje kako je to najlakše postići štednjom, odnosno odvajanjem viška novčanih sredstava sa strane kroz duži vremenski period. Iako je to istina, potrebno je obratiti pozornost na to da štednja bude isplativa, tj. da uštedeći novac kroz vrijeme ne gubi svoju vrijednost jer takva štednja ne bi imala nikakvog financijskog smisla.

Nažalost, **većina štediša danas štedi na neisplativ način** - gomilanjem novca na bankovnim računima. Bankovna štednja izrazito je neisplativa iz jednostavnog razloga - novac na računu svakim danom vrijedi sve manje. To je izravna posljedica dvaju faktora. Prvi je faktor povijesno niska razina kamatnih stopa na štednju, a drugi je sveprisutna inflacija zbog koje novac svakodnevno gubi svoju vrijednost.

Budući da je **inflacija najveći neprijatelj štednje u obliku novca**, na svakom je štediši odgovornost da se za svoju uštedevinu pobrine ulaganjem u druge oblike imovine koji s vremenom ne gube vrijednost. Mnogi spas od inflacije traže ulaganjem u realnu imovinu, odnosno oblike imovine koji su opipljivi i dugotrajni, poput nekretnina ili plemenitih metala.

Upravo su plemeniti metali sve popularniji oblik štednje koja je isplativa, a najpopularniji oblik ulaganja u plemenite metale je kupnja investicijskog zlata. Investicijsko je zlato standardizirano zlato visoke čistoće koje dolazi u obliku zlatnih poluga i zlatnika te se radi isključivo o fizičkim proizvodima koje je moguće držati u ruci. Više je razloga zbog kojih je upravo zlato sve popularniji oblik štednje, a svi će biti objašnjeni u nastavku ovog vodiča, no onaj najbitniji je **rast cijene zlata koji je u posljednjih 20, ali i 50 godina u prosjeku bio veći od 8%** na godišnjoj razini.

Kroz ovaj ćete vodič saznati zašto dolazi do inflacije, kako ona negativno utječe na vašu novčanu uštedevinu te što možete poduzeti po tom pitanju kako biste zaštitili svoju imovinu od gubitka vrijednosti. Štednja je svima potrebna i radi se o financijski mudroj odluci za koju bi se trebao odlučiti svaki pojedinac, ali samo ako je ta štednja isplativa. Bankovna štednja zbog inflacije to nije, a **u nastavku našeg vodiča saznajte kako štedjeti na isplativ način** koji će vama i vašoj obitelji osigurati sigurnu financijsku budućnost.

Da ste stavili 2000. godine:
10.000 HRK stavili na štednju

BANK

Danas bi imali
22.000 HRK

Kupili zlata za
10.000 HRK

Danas to zlato vrijedi
55.000 HRK

O autorima

Direktor,
dr. sc. Saša Ivanović

Nakon više od 15 godina u finansijskom sektoru, doživio sam već nekoliko finansijskih balona u kojima se **novac uložen u dionice i fondove prepolovio, a novac na štednji je "pojela" inflacija.** Naš glavni cilj u Centru Zlata je pružiti investiciju otpornu na recesije i štednju koja će osigurati vrijednost bogatstva naših klijenata kako bi sigurno mogli uživati u plodovima svog rada u budućnosti! To činimo tako što smo svojevrsna mjenjačnica, ali umjesto papirnatih valuta, kod nas možete prodati i kupiti najbolju valutu od svih - zlato.

Operativni direktor,
Josip Kokanović mag. oec.

Nakon više od desetljeća praćenja finansijskih tržišta i aktivnog ulaganja na njima te višegodišnjeg rada u internacionalnoj brokerskoj kući, smatram da je ulaganje u zlato mnogo bolja opcija od štednje u bankama ili investicijskih fondova. Naime, štednja u bankama je zbog inflacije gotovo siguran način gubitka kapitala. Kada je u pitanju zlato, tijekom povijesti zadržalo je svoju vrijednost i pružilo neovisnost o ekonomskoj ili političkoj stabilnosti države.

Inflacija - najveći neprijatelj vaše uštede

Inflacija je jedna od onih ekonomskih pojava koju ljudi često spominju, ali mnogi ne razumiju baš najbolje. Inflacija je u svakom gospodarstvu, pa tako i našem, prisutna gotovo uvijek i njeno djelovanje može se zorno pratiti kroz godine. Inflacija se najčešće manifestira kao rast opće razine cijena u gospodarstvu, bilo da se radi o nekretninama, gorivu ili svakodnevnim dobrima poput mlijeka i kruha. No, to je samo posljedica inflacije.

Inflaciju je najispravnije definirati kao pad vrijednosti valute zbog kojeg dolazi do smanjenja kupovne moći osobe koja imovinu drži u obliku te valute. Porast cijene nekog proizvoda uslijed pojave inflacije ne znači da taj proizvod od jednom ima veću vrijednost, već da novac kojim plaćate ima manju vrijednost pa je stoga potrebno izdvojiti više novca za isti proizvod.

Postoji više vrsta inflacije i nije svaka od njih jednako opasna, ali svaka nepovoljno utječe na štednju. Središnje banke u pravilu ne žele da inflacija ne postoji, već žele da bude na relativno niskoj i održivoj razini, a najčešće se uzima brojka od 2% godišnje kao ciljane inflacija. Niska, ali postojana inflacija znak je rasta gospodarstva pa je to razlog zbog kojeg su **središnje banke i vlade u pravilu spremne žrtvovati vrijednost valute za ekonomski prosperitet.**

Ova niska inflacija negativno utječe na novčanu imovinu građana, no nisu rijetke i pojave znatno viših inflacija koje središnje banke ne mogu kontrolirati i koje nerijetko dovode do potpunog kraha neke valute. **Takve pojave nazivamo hiperinflacije i one mogu dovesti do potpunog kolapsa monetarnog sustava.** Mnogi se od nas sjećaju hiperinflacije koju smo prije nekoliko desetljeća osjetili i u Hrvatskoj.

Hiperinflacija označava situaciju u kojoj cijene u gospodarstvu rastu po mjesečnoj stopi višoj od 50%. Radi se o čestoj pojavi kod zemalja u razvoju te u državama koje su iz različitih razloga destabilizirane. Ipak, treba naglasiti da su se razdoblja visoke inflacije i hiperinflacije javljala i u mnogim zapadnim zemljama između dva svjetska rata. Također, tijekom 80-ih godina, hiperinflacija nije pogodila samo ekonomije istočnog bloka kako se često misli, već i zemlje poput Brazila, Meksika, Perua i Bolivije. Nešto manje izražen fenomen visoke inflacije pamti se u SAD-u 70-ih i 80-ih godina kada su u određenim trenucima stope dosežale između **15 i 20%**.

20. stoljeće bilo je puno hiperinflacija, ali to ne znači da su one nužno stvar prošlosti i da se ne mogu dogoditi u budućnosti. Upravo suprotno, **hiperinflacijama svjedočimo i danas** u nekim dijelovima svijeta, a određeni dio financijskih analitičara očekuje pojavu hiperinflacije i na razvijenom zapadu u bližoj budućnosti. Jedan od njih je **Michael Burry**, analitičar poznat po tome što je ispravno predvidio krizu 2008. godine, a čiji je lik stekao popularnost u poznatom filmu The Big Short. Burry je, naime, uzburkao svjetsku javnost iznijevši svoju prognozu početkom 2021. godine kako će **SAD pogoditi hiperinflacija nalik onoj u Weimarskoj Njemačkoj** prije stotinjak godina.

Iako zvuči nevjerojatno, ovakva predviđanja itekako imaju temelja u stvarnosti. Glavni razlog zbog kojeg analitičari poput Burryja očekuju hiperinflaciju u SAD-u jest **preveliko štampanje novog novca uslijed pandemije koronavirusa**. Generalno gledajući, ključni uzrok inflacije je upravo povećanje novca u optjecaju što posljedično djeluje na rast potrošnje te lančano dizanje cijena od strane ponude. Nevjerojatan je podatak da je **oko 40% svih američkih dolara u optjecaju bilo isprintano u samo godinu dana** od početka pandemije 2020. godine. Masovno stvaranje novog novca ni iz čega u povijesti je uvijek dovodilo do velikih inflacija, a nema razloga za očekivati da se povijest neće ponoviti i u narednom periodu.

Ako se pitamo kako i kojim mehanizmom je ovo moguće, odgovor je vrlo jednostavan. Velike svjetske središnje banke plasiraju dodatna novčana sredstva u opticaj kupovinom obveznica čime kreditiraju državnu potrošnju i poslovne banke. Za to im više nije potrebno nikakvo realno pokriće kao što je to bio slučaj u prošlosti. Najjače svjetske valute današnjice spadaju u fiat novac – **novac bez fizičkog pokrića**. Neutješna je činjenica da sve te valute, gotovo bez iznimke, već desetljećima pojačano gube na vrijednosti.

Hrvatska je visoko euroizirana zemlja, a građani se često oslanjaju na stabilnost vrijednosti eura, odavno izgubivši povjerenje u snagu domaće valute upravo zbog ranijih hiperinflacijskih tendencija. Usprkos uvriježenoj percepciji, **euro također nije najsigurnije utočište za očuvanje vrijednosti**. Ako uspoređujemo kupovnu moć stare njemačke marke i današnjeg eura, očigledno je da se njemačkim markama nekad moglo kupiti mnogo više nego s današnjim eurima, iako je euro tehnički dvostruko vrijedniji.

U trenutku pisanja ove e-knjige, inflacija u SAD-u već bilježi povijesno visoke brojke iz mjeseca u mjesec bez naznaka usporavanja rasta cijena u gospodarstvu. Svjedočimo vidljivom dizanju troškova proizvodnje, nestašicama određenih dobara, kao i povišenim cijenama energenata. **Inflacija se već počela osjećati i u Hrvatskoj**, a sve je izglednije kako ćemo s povišenom inflacijom morati naučiti živjeti, što znači da će štednja u novcu nastaviti biti neisplativa i više nego do sada.

2000.

2010.

2020.

2030.

???

Neisplativost bankovne štednje

Često imamo prilike iz različitih izvora slušati o važnosti štednje. Štednja je potrebna zbog financijske sigurnosti i dugoročne stabilnosti, bilo da se radi o štednji za vlastitu mirovinu, za obrazovanje svoje djece, za „crne dane“ ili za bilo koju drugu namjenu. No, prije svega, treba naglasiti da nije svaka štednja istoznačna „dobroj štednji“. Zbog nedovoljne informiranosti građanstva, štediša često preusmjeravaju svoja sredstva u osobito neisplative oblike.

Postoje dva oblika štednje u banci; oročena štednja i štednja putem tekućeg računa. Niti jedna od njih nije plodonosna iz dva temeljna razloga; **niska kamatna stopa i inflacija**. U nastavku teksta objasniti ćemo mehanizme putem kojih gotovo svaki štediša na koncu „izvlači deblji kraj“.

Novac ima svoju realnu vrijednost što znači da određenim iznosom možemo kupiti odgovarajuću količinu dobara i usluga. Međutim, inflacija s vremenom izjeda stvarnu vrijednost novca na način da će taj iznos nakon nekog razdoblja vrijediti manje nego danas i više nećemo moći kupiti istu količinu dobara i usluga. Uzmemo li u obzir količinu dobara i usluga u protuvrijednosti od 10 000 kuna prije 20 godina te bitno manju količinu dobara i usluga u jednakoj protuvrijednosti danas, svima nam postaje evidentan fenomen gubitka vrijednosti novca. U prilog tome, možemo navesti službene podatke DZS-a, prema kojima se jasno vidi da su **od 1994. do danas, potrošačke cijene u Hrvatskoj narasle za nevjerojatnih 80,9%**.

Inflacija je stoga glavni neprijatelj štednje kao i svih investicija s prinosima nižim od stope inflacije. Stope inflacije često nadilaze kamatne stope na oročenu štednju što znači da štednja nije isplativa čak ni uz visoke nominalne kamatne stope. Nominalne kamatne stope predstavljaju kamatne stope na štednju koju ugovaramo u banci, ali je izuzetno važno korigirati nominalne kamatne stope za postojeću i očekivanu stopu inflacije kako bismo dobili realnu kamatnu stopu te saznali stvaran prinos na našu štednju. Npr. rast opće razine cijena od 4% obezvrijedit će 1% kamate na štednju u vašoj banci što znači da nećete ostati niti u ravnoteži, već da ćete izgubiti novac. Spomenute kamate mogu tek ponešto ublažiti pad vrijednosti novca, no ne mogu ga i kompenzirati.

Izuzmemo li na trenutak učinak inflacije, i dalje nam ostaje činjenica da kamatne stope variraju te mogu pasti na vrlo niske razine tijekom loše gospodarske situacije u zemlji. Čak i u povoljnim ekonomskim prilikama, ako se odlučimo na sigurnu oročenu štednju u velikoj banci, u stabilnoj valuti i sa srednjim ugovornim periodom, dobit ćemo **izuzetno niske kamatne stope koje su blizu 0%**.

Da bi stvar bila gora, kamatne stope su trenutno najniže u povijest u cijelom svijetu, a prema prognozama Europske središnje banke, takvima će ostati još dugi niz godina. Rezultat je to djelovanja ekspanzivnih monetarnih politika najjačih svjetskih središnjih banaka koje svjesno provode politiku niskih stopa i nema nikakvih naznaka da će ovaj trend uskoro stati.

Kamatne stope na razne oblike štednje trenutno iznose **manje od 0,02%** što nije ni izdaleka dovoljno da se anuliraju negativni učinci inflacije. Štediša koji drži svoj novac u banci zapravo gubi na vrijednosti svojeg novca, a za sve to će naposljetku platiti i porez na kamate koje ostvaruje štednjom u visini od 12% + prirez. Ovi faktori čine štednju u banci krajnje trivijalnim i neisplativim financijskim pothvatom.

Građani Republike Hrvatske u bankama drže štednju u vrijednosti od preko 215 milijardi kuna. Kontinuirana popularnost i rast ukupne štednje prisutni su već 20 godina, unatoč svim financijskim poremećajima, krizama, pa čak i aktualnoj puzajućoj ekonomskoj neizvjesnosti. Ovdje se nalaže logično pitanje; zašto hrvatske štediša favoriziraju depozit svojih sredstava u banci? Preferencije ka oročenoj štednji uz krajnje nezadovoljavajuće kamatne stope, nažalost ukazuju na kroničan nedostatak financijske pismenosti, razumijevanja tržišnog gospodarstva te znanja o alternativnim oblicima štednje. Iz ovoga proizlazi za mnoge prilično neugodan zaključak - **hrvatski su građani izgubili na desetine milijardi kuna uzaludno dajući povjerenje neisplativim oblicima štednje.**

Uvriježena je percepcija o de facto zagaraniranoj stabilnosti banaka, iako su za vrijeme posljednje svjetske krize, neke od najjačih svjetskih banaka propale, dok su druge jedva spašene državnim intervencijama. Što se tiče Hrvatske, u slučaju bankrota, državni fond

za zaštitu štednih uloga garantira štediši iznos do 100 000 eura, no samo u kunskoj protuvrijednosti. Potrebno je naglasiti da je u slučaju nekih većih destabilizacija, bankrota države, velike prirodne katastrofe ili rata, lako moguće da će kuna izgubiti na vrijednosti te da će sam iznos u HRK ostati bezvrijedan.

Štednja u banci možda naizgled djeluje privlačno jer ne zahtjeva znanje, financijsku analizu, praćenje tržišta niti brigu o sigurnosti ulaganja. S druge strane, ne treba bježati od činjenice da su mnogi koji su se odlučili na aktivna ulaganja poput investiranja u dionice i investicijske fondove, ostali razočarani 2008. godine uslijed velike krize čije su se nesagledive posljedice odrazile na cijelo naredno desetljeće. Razumljivo je da nakon takvog poraznog iskustva, pojedinci pronalaze lažnu sigurnost u začaranom krugu bankovne štednje.

Alternative bankovnoj štednji

Kada su u pitanju ulaganja i investicije, većinu ljudi to asocira na trgovanje vrijednosnim papirima poput dionica i obveznica. S druge strane, među mlađim segmentima populacije sve je popularnije ulaganje u kriptovalute. Ipak, postoje i neki oblici ulaganja koji se mnogo manje oslanjaju na financijska tržišta, a među njima se svakako ističe realna imovina, posebice nekretnine i **investicijsko zlato**. Krenimo redom.

Ulaganje u dionice

Određeni financijski stručnjaci često će naglasiti kako je ulaganje u dionice najefikasnije dugoročno ulaganje. Logika proizlazi iz nekoliko temeljnih činjenica. U posljednjih nešto više od stoljeća, ulaganje u dionice američkih kompanija stvaralo je prosječni godišnji prinos od preko 9%, preračunato za stopu inflacije, oko 6,5%. Iako je ovaj podatak precizan, **prosječnog laika lako je izmanipulirati koristeći selektivnu statistiku**, predstavljenu izvan stvarnog konteksta.

Radi se o klasičnom zanemarivanju ključnih faktora te neobazrivosti prema široj slici. Grafikoni prosječnog rasta koji se često prilažu uz spomenute tvrdnje, temelje se na kretanju dioničkih indeksa odnosno mjera koje se odnose na najveće kompanije pojedine burze. Npr. najpoznatiji hrvatski indeks, Crobex, računa se prema 25 najtrgovanijih dionica na Zagrebačkoj burzi. Bilo bi zaista teško uračunati prosječne cijene svih dionica, posebice onih najmanjih, na jednoj burzi. Problem je što čak i kada bi veliki broj manjih kompanija propao, to se gotovo uopće ne bi odrazilo na dani indeks. Također, **sastav indeksa se mijenja** tako da se brišu dionice čiji je promet značajno pao.

Kada je u pitanju ulaganje u dionice, mnogi se vole referirati na opsežne i lako dostupne podatke s američkog tržišta kapitala ili tržišta drugih razvijenih zemalja. Radi se o relativno stabilnim i bogatim zemljama s dugom tradicijom primjene tržišnog gospodarstva. Nažalost, većina drugih regija u svijetu stasale su pod totalno drugačijim okolnostima tako da za njih ne vrijede ni približno ista pravila. Ako gledamo prosječni godišnji prinos za ulaganje u hrvatske dionice od 1997. do 2018., umanjen za stopu inflacije i uvećan za dividendu, **dolazimo do brojke od tek 1%.**

Drugi se problem javlja u percepciji da će Amerika vječito jačati i rasti istom, ako ne i većom stopom nego što je to bilo u 20. stoljeću. Kada bi to bilo tako, svi bismo naprosto uložili novce u njihove dionice i čekali razdoblje „berbe“. Međutim, izgledno je da moć SAD-a ulazi u fazu stagnacije i pada, a da ekonomska snaga ostatka svijeta nezaustavljivo raste. Mnogi analitičari govore o tome kako **Sjedinjene Američke Države za koju godinu više neće biti broj jedan svjetska sila.** Inozemna konkurencija svakim danom uzima sve veći kolač tržišta i ukupne dobiti.

Investicijski fondovi

Kao prva alternativa individualnom ulaganju u dionice, uglavnom se navode investicijski fondovi. Za njih rade najsposobniji i najinformiraniji stručnjaci, obrazovani na vodećim svjetskim sveučilištima, a zajedno s njima i brojni analitičari koji vode računa o svim postojećim investicijskim varijablama. Usprkos utilizaciji svih resursa na raspolaganju, **većina investicijskih fondova ipak ne uspijeva nadmašiti referentni burzovni indeks** tj. prosječan prinos na burzi.

Investitori za početak moraju platiti **razne vrste naknada** brokerima što na primjeru Hrvatske znači potpuno anuliranje dugoročnog očekivanog realnog prinosa pa čak i izgledni gubitak. Fond mora držati određenu svotu novca na raspolaganju za isplatu u bilo kojem trenutku i generalno nije sklon ulaganju u rizične dionice jer je teško predvidjeti koja će nova 'podrumaska' firma, poput svojevremeno Microsoft-a ili Facebook-a, postati globalni gigant unutar nekoliko godina odnosno koja će katastrofalno krahirati zajedno sa svojim ulagačima.

Predvidjeti najisplativiju investiciju u narednih par godina ne mogu ni najveći financijski stručnjaci, kao ni sami vlasnici firmi sa strelovitim rastom, a kamoli mali ulagači. Također, zbog svojih glomaznih investicija, fondovima je potrebno mnogo vremena i opreza kako bi se povukli iz dionica firme u problemima za razliku od individualnog investitora.

Mirovinski fondovi

Ako je riječ o mirovinskim fondovima, u tom se slučaju javljaju **dodatne komplikacije**. Vlastitim dobrovoljnim sredstvima nije moguće ni pristupiti prije 50. godine života, a i tada postoji ograničenje na podizanje iznosa do 30%.

Nacionalni mirovinski sustav također dugoročno nije održiv.

Dobna granica za odlazak u mirovinu raste, a iznos mirovina koji se na kraju dobije nije dostatan za osiguravanje stabilne starosti. Unatoč svom novcu koji trenutno uplaćujete u obavezne mirovinske stupove, moguće je da jednog dana nećete dobivati niti „lipe“ mirovine jer će sustav „međugeneracijske solidarnosti“ doživjeti krah.

Kriptovalute

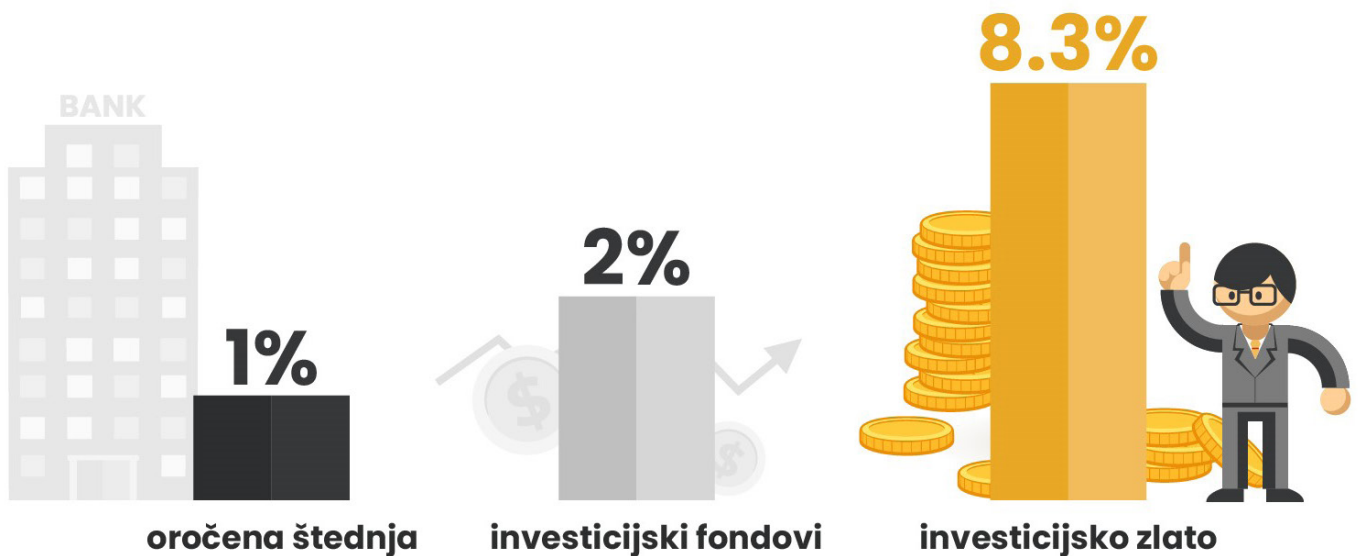
Kada govorimo o novim trendovima alternativnog ulaganja, nezaobilazna je i tema kriptovaluta koje su trenutno aktualne u cijelom svijetu. Radi se o, kako im neki tepaju, „digitalnom zlatu“, čije su cijene u posljednje vrijeme višestruko narasle. Bitcoin je jedna od najpoznatijih kriptovaluta. Njegova ponuda je ograničena, a dobiva se digitalnim „rudarenjem“ (generiranje putem rješavanja složenih algoritama). Prednost bitcoina je i to što ne ovisi o financijskom sustavu, dajući investitorima određenu razinu samostalnosti u odnosu na tržište kapitala slično kao i kod fizičkog zlata.

Ono što bitcoin razlikuje od pravog zlata jest **volatilnost njegove cijene na tržištu u kratkom roku, isključivo špekulativna potražnja te oporezivanje ostvarene kapitalne dobiti**. To ga čini izrazito rizičnim ulagačkim instrumentom koji potencijalno donosi značajne gubitke. Bitcoin također ovisi o digitalnoj infrastrukturi što sa sobom nosi sigurnosne prijetnje u vidu **kibernetičkih napada**. Osim toga, postoji tek nešto više od 10 godina što nije dovoljno da bi zaradio povjerenje konzervativnijih investitora i dokazao svoj integritet.

Ulaganje u realnu imovinu

S druge strane, kada govorimo o realnoj imovini poput investicijskog zlata ili nekretnina, možemo reći da se radi o respektabilnom obliku ulaganja koji se dugoročno pokazao stabilnim i povijesno relevantnim. **Sve veći broj financijskih analitičara predlaže ulaganje u realnu imovinu.** Njihov argument dodatno dobiva na težini kada uzmemo u obzir da najbogatiji i najuspješniji ljudi na svijetu također sve više investiraju u realnu imovinu.

Realnu imovinu definiramo kao imovinu s intrinzičnom vrijednosti koja proizlazi iz pripadajućih fizičkih svojstava. **Primjeri realne imovine su nekretnine, plemeniti metali, energenti, umjetnine, kolekcionarski predmeti i sl.** Ova vrsta imovine poznata je po svojoj stabilnosti, otpornosti i ograničenoj ponudi što je čini izrazito poželjnom tijekom inflatornih razdoblja. Postoji gotovo jedinstveni konsenzus financijskih stručnjaka da je u investicijskom portfelju nužno imati barem dio sredstava u realnoj imovini ako imalo vodimo računa o stabilnosti i sigurnosti našeg portfolija.

Važno je naglasiti da financijskim tržištima predstoji suočavanje s inflacijom koja bi mogla pomesti vrijednost sveprisutnog fiat novca, kao i financijske imovine. Već sada možemo svjedočiti gotovo nepostojećim pa čak i negativnim prinosima na obveznice. S druge strane, **tijekom inflacijskih perioda, realna imovina često pruža značajne povrate.**

Nekretnine

Jedan od tradicionalnijih oblika ulaganja u realnu imovinu, za kojeg se odlučuje veliki broj investitora, kako vani, tako i u Hrvatskoj, jest ulaganje u nekretnine. Radi se o dugoročno isplativoj investiciji od koje se može ubirati aktivan prihod ili renta od najmoprimca. U razdoblju povećane potražnje kada nekretninama rastu cijene, prodajom se također ostvaruje značajna dobit. Dodatna vrijednost nekretnine je i to što se može koristiti za svakodnevne potrebe vlasnika. U nekretnini se može živjeti, ljetovati, skladištiti stvar i opremu.

No, kao što to obično biva u životu, sve sa sobom nosi svoje prednosti i mane. Činjenica ostaje da su **nekretnine izrazito skupe za većinu ulagača**. Cijene najpovoljnijih nekretnina kreću se u desecima tisuća eura, čineći ih nepristupačnima za male ulagače. Takva vrsta ulaganja više-manje je rezervirana za bogatiji segment stanovništva.

Svaka imovina ima svoj stupanj likvidnosti. Domaća valuta, najlikvidniji je oblik imovine, a nakon nje slijede zlato i strane valute. Nekretnine u pravilu nisu pretjerano likvidne. Prevedeno, ne mogu se jednostavnim i brzim putem zamijeniti za novac. U slučaju da vam hitno zatreba novčanih sredstava, morali biste prodati nekretninu daleko ispod njene realne vrijednosti.

Trgovanje nekretninama isto tako nije oslobođeno oporezivanja. **Potrebno je platiti porez** na promet nekretninama ili porez na dodanu vrijednost ukoliko je stjecatelj nekretnine obveznik PDV-a.

Osim toga i amortizacija tj. održavanje nekretnine zahtjeva velike troškove od strane ulagača. Potrebno je izdvojiti financijska sredstva za popravke, adaptacije, čišćenja, komunalije, nepredviđene troškove i druge stvari koje bitno umanjuju profitabilnost početnog ulaganja. U slučaju dugotrajnog zapuštanja nekretnine, prodaja po ikakvoj iole prihvatljivoj cijeni postaje nemoguća misija, a troškovi ponovne renovacije rastu eksponencijalno.

Lokacija je važan faktor koji značajno utječe na cijenu nekretnine. Tu se javlja rizik gubitka lokacijske atraktivnosti te posljedični pad cijene na kojeg investitor ne može osobno utjecati. Najbolji primjer za to su većina ruralnih krajeva u Hrvatskoj, kao i nekretnine oštećene potresima u Zagrebu i na Banovini. Naravno da se može osigurati od potencijalnih opasnosti kao što su prirodne katastrofe, no to zahtijeva dodatna ulaganja. Nažalost tu se javljaju i primjeri negativnih eksternalija protiv kojih nema osiguravajućeg lijeka npr. izgradnja rafinerije u blizini koja izaziva nesan smrad, izgradnja bučne prometnice, noćnog kluba itd.

Investicijsko zlato

Iz svih tih razloga, **jedan od najvažnijih alternativnih oblika ulaganja je investicijsko zlato** čija popularnost sve više raste u svijetu i Hrvatskoj. Ako bismo usporedili zlato s nekretninama, do izražaja bi vrlo brzo došlo nekoliko ključnih prednosti.

Iako nekretninama cijena raste u dugom roku, taj je efekt mnogo prisutniji i jači kod zlata. U posljednja dva desetljeća, **burzovna cijena zlata narasla je za više od 500%, odnosno oko 8.3% na godišnjoj razini**, prinos kojim se ne mogu pohvaliti čak ni nekretnine. Zlato se stoga pokazalo kao dugoročno isplativiji oblik ulaganja.

Kada pričamo o zlatu, prije svega treba istaknuti da jedna od njegovih najbitnijih značajki dostupnost malim ulagačima. Za investiranje u zlato nije potrebna velika količina novčanih sredstava. Mogu se kupiti manji zlatnici ili veće poluge, ovisno o preferencijama onog koji investira.

Ulaskom u Europsku Uniju, **investicijsko zlato oslobođeno je poreza na kapitalnu dobit, PDV-a i drugih nameta. Svaka zarada ostaje isključivo u rukama investitora.** Likvidnost je još jedna osobina koja krasi ovaj plemeniti metal. Ne postoji gotovo nikakva prepreka da u vrlo kratkom roku pretvorite svoje zlato u novac ako vam on zbog bilo kojeg razloga hitno zatreba, a to se radi kroz uslugu otkupa zlata. Zlato je praktična i izrazito mobilna imovina koju možete nositi sa sobom na bilo koju lokaciju, za razliku od nekretnina. Može se prodati bilo gdje u svijetu jer svugdje postoje tržišni otkupljivači. Lakoćom se pohranjuje i ne zauzima puno prostora.

Zlato je stoga jedno od najefikasnijih oblika dugoročne štednje i očuvanja vrijednosti. Sve što smo naveli, čini ga vrlo privlačnim, kako za male, tako i za velike investitore. Zato nas ne treba začuditi podatak da se sve veći broj ljudi odlučuje na ulaganje u zlato kako bi osigurali svoju budućnost.

Što je točno investicijsko zlato?

Pod pojmom investicijskog zlata podrazumijevamo zlatne poluge čistoće zlata od minimalno 99,5% te zlatnike čistoće od minimalno 90% iskovane nakon 1800. godine. Njegova glavna prednost uvelike se zasniva na **otpornosti prema destabilizacijskim utjecajima** kao što su recesije, krize, ratovi, inflacija i slično.

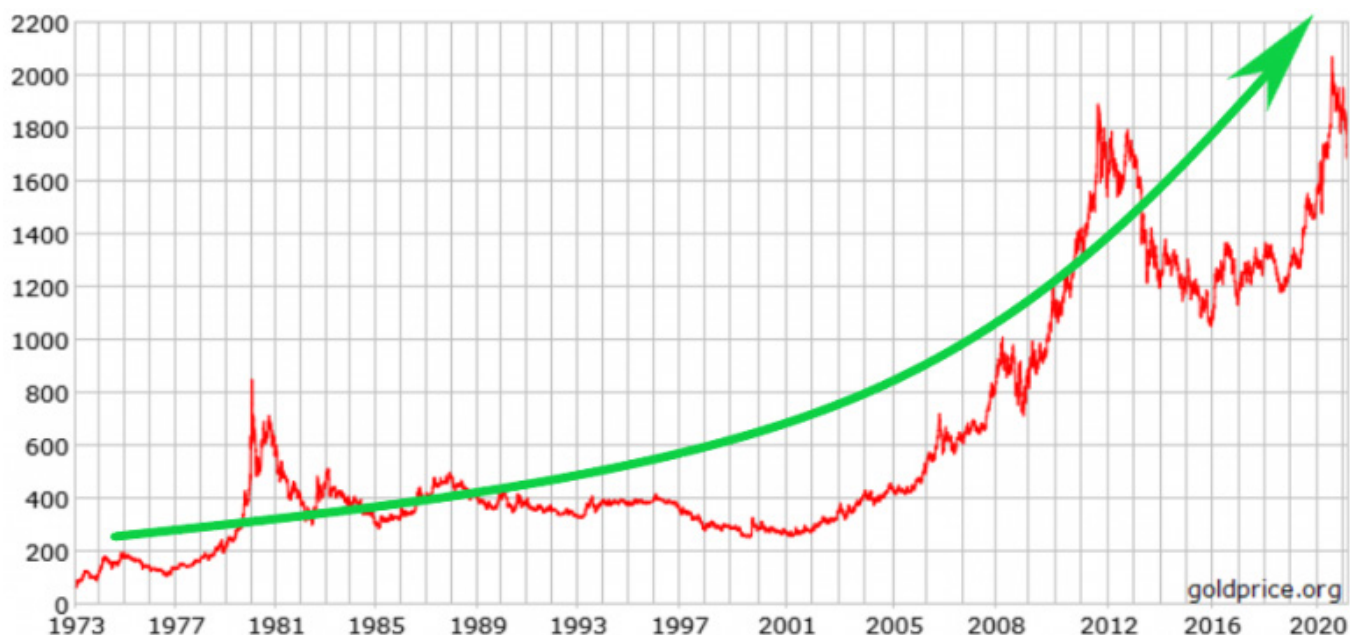
Tijekom prethodne krize koja je potresla globalno financijsko tržište, od 2007. do 2011. **cijena zlata je ukupno narasla za vrtoglavih 200%**. S obzirom da se nalazimo na pomolu nove, po mogućnosti još teže krize, ne bismo trebali biti iznenađeni ako ovaj rekord uskoro bude nadmašen. Već za problematične 2020., cijena je rasla 30%.

Cijena zlata najizraženije raste za vrijeme recesije

Razlozi za ulaganje u investicijsko zlato stoga su višestruki i slojeviti. Za početak ćemo ukratko analizirati povijest ulaganja u zlato. Ukidanjem zlatnog standarda 70-ih godina prošlog stoljeća, završila je era zlatnog novca. To je označilo početak razdoblja fiat novca, ali i pojave ulaganja u zlato. O isplativosti takvog investiranja dovoljno govori činjenica da je **u posljednjih 50 godina, cijena unce zlata u američkim dolarima narasla čak 44 puta**.

Rast cijene zlata u posljednjih 50 godina

Kada pričamo o stanju globalne ekonomije, u oči odmah upada nemilosrdni trend rastuće zaduženosti svjetskih zemalja i građana, kao i nemogućnost otplate nagomilavajućeg duga. Svi načini rješavanja ovog problema nose sa sobom iznimno rizične implikacije. Dodatno štampanje fiat novca obezvrijedilo bi postojeće valute putem inflacije ili čak hiperinflacije, dok bi oprost dugova, s druge strane, značio gubitak uloga za veliki broj štediša i finansijskih institucija. **U međuvremenu bi cijena zlata, srebra, platine i drugih plemenitih metal svakako rasla.**

Države poput Kine i Indije doživljavaju sve veći gospodarski rast. Povećanjem kupovne moći, stjecanjem kapitala i izlaskom iz siromaštva, sve veći broj prethodno siromašnih građana u ovim zemljama odlučuje se za tradicionalno sigurnu investiciju ulaganja u plemenite metale, dižući tako potražnju za zlatom.

Države, finansijske institucije i korporacije imaju tendenciju nametanja sve raznovrsnijih oblika kontrole nad transakcijama, protokom kapitala pa i svakodnevnim životima građana. Kompletna digitalizacija novčanih valuta u skoroj budućnosti, koju neki predlažu, nosi sa sobom sigurnosne rizike u vidu kibernetičkih prijetnji, što znači da bi za njeno funkcioniranje bio potreban stanoviti nadzor. Digitalni novac može biti meta hakerskog napada i krađe te žrtva blokade od strane države ili banaka. Papirnati novac lako je uništiv, postaje sve bezvredniji, a kroz koje

desetljeće mogao bi biti i povučen iz upotrebe. U takvim promjenjivim okolnostima, **fizička neuništivost, anonimnost i financijska neovisnost koje pruža posjedovanje zlata, dobivaju na dodatnom značaju.**

Kao što smo već naglasili u prethodnom poglavlju, **zlatu je univerzalno prepoznato kao poželjna imovina i može se u bilo kojem trenutku zamijeniti za novac u cijelom svijetu**, za razliku od papirnate valute. Probamo li zamijeniti vijetnamsku valutu u našoj lokalnoj mjenjačnici, lako je moguće da ćemo biti odbijeni. Zlato je također mobilna imovina, teška za krivotvoriti, otporna na koroziju i jednostavna za skladištenje, što nije slučaj sa nekretninama.

Štednja u banci lišena je svrhe zbog niskih kamatnih stopa koje ne mogu pokriti gubitak kupovne moći izazvan trenutnom inflacijom. Prinos na posjedovanje zlata stoga je bitno veći od štednje u banci.

Zanimljivo je da su u posljednjih nekoliko godina, građani Njemačke postali glavni kupci zlata, posjedujući vrtoglavih 330 milijardi eura u plemenitoj kovini. Nakon SAD-a, Njemačka također ima najveće količine zlatnih rezervi u svijetu, a slijede ju Italija, Francuska, Rusija i Kina.

Uzevši to u obzir, ne bi nas trebalo nimalo iznenaditi da najveći svjetski moćnici pojačano ulažu u zlato. Među velikim pobornicima investiranja u zlato tako nalazimo; Georga Sorosa, utjecajnog milijardera i političkog aktivista; Stanley Druckenmillera, jednog od najuspješnijih investitora u povijesti; obitelj Rothschild, koja se smatra među najbogatijim financijskim dinastijama na svijetu; Johna Paulsona, velebnog investitora i fond menadžera; te mnoge druge značajne figure iz svijeta financija. Dovoljno je citirati utjecajnog fond menadžera Ray Dalia koji je jednom prilikom izjavio sljedeće: ***“Ako ne posjedujete zlato, ne znate ništa ni o ekonomiji niti o povijesti”.***

Ipak, zbog kroničnog nedostatka financijske pismenosti, mnogi su ljudi oko nas prodali svoje zlato i više ne posjeduju plemenite metale. No gledano s vedrije strane to znači da se radi o idealnom trenutku za Vašu vlastitu kupovinu zlata te osiguravanje dugoročne financijske stabilnosti.

Kako ulagati u zlato?

Najjednostavniji i najpraktičniji način ulaganja u zlato jest **kupnja investicijskog zlata u vidu poluga i zlatnika**. Pored toga možemo navesti zlatni nakit te kompleksnije oblika poput ulaganja u investicijske fondove koji ulažu svoj kapital u zlato; ulaganja u dionice rudarskih kompanije; te ulaganja u financijske izvedenice kao što su „futures“ ugovori, opcije ili CFD-ovi.

Najrašireniji oblik posjedovanja zlata je nakit: ogrlice, lančići, prstenje, naušnice, narukvice, satovi i slično. Ovdje se pored intrinzične vrijednosti predmeta ističe njegova estetska funkcija te sentimentalna vrijednost. Ipak, **nedostatak je njegova cijena**, koja je podložna naplati PDV-a, trošku izrade te zaračunavanju marže od strane zlatara koji izrađuju nakit. Zaključno, možemo reći da ovo nije adekvatan i isplativi oblik investiranja u zlato.

Ulaganjem u investicijske fondove koji dio ili većinu svojeg kapitala investiraju u zlato, možemo profitirati bez kupovine fizičkog zlata. Manjkavost pak leži u tome što je prinos uvijek niži od stvarnog rasta cijene zlata zbog raznih naknada koje fond naplaćuje investitoru. Sve to nam izaziva kontinuirani oportunitetni trošak odnosno trošak propuštene prilike jer smo veći prinos mogli ostvariti direktnom kupovinom fizičkog zlata.

Kupnjom dionica kompanija koje se bave rudarenjem plemenitih metala, potencijalno možemo ostvariti dobit i u slučajevima kada cijena zlata pada. To je iz razloga što ove kompanije, uz zlato, mogu usputno ekstrahirati i razne druge vrijedne materijale npr. bakar, željezo i aluminij. Dvosjekli mač je to što njihove dionice mogu padati zbog različitih faktora kao što su loše poslovanje i upravljanje, čak i ako cijena zlata raste.

Naravno, postoje i financijske izvedenice. Sve veći broj banaka i brokerskih kuća nudi financijske ugovore vezane za cijenu metala. Radi se o takozvanim „futures-ima“ (budućnosnicama), opcijama te CFD-ovima. Pri takvoj vrsti ulaganja može se koristiti instrument financijske poluge kojim se višestruko uvećava dobit, kao i „short selling“ odnosno profitiranje od kratkoročnog pada cijene plemenitog metala. No uz mogućnost većeg prinosa, bitno se povećava i rizik. Financijska institucija možda neće biti u mogućnosti isplatiti dobit, a javlja se i trošak dodatnih naknada.

Zato je daleko najbolji, najsigurniji i najpristupačniji način ulaganja u zlato investicijsko zlato koje dolazi u obliku zlatnika i zlatnih poluga. Cijena po gramu veoma je povoljna jer nije potrebno mnogo obrade kao kod nakita. Za zlatnike često možete dobiti i višu cijenu od spot cijene samog metala jer oni posjeduju i kolekcionarsku vrijednost. Uz veći obujam također je moguće dobiti i popust na količinu. Za razliku od ranije navedenih oblika investiranja, zlatne poluge i zlatnici oslobođeni su plaćanja PDV-a te poreza na kapitalnu dobit.

Svugdje u svijetu postoji naglašena potražnja za zlatnicima i polugama, a kao rezultat toga njihova likvidnost izuzetno je visoka. **Možete ih brzo i lako zamijeniti za novac bilo gdje, bilo kada.** Pored toga, zlato u fizičkom obliku investitoru pruža visoku stupanj nezavisnosti od financijskog sustava te mnogo veću kontrolu nad rukovođenjem vlastitom imovinom. Lokacijski je prenosivo, nije podložno ovrhama te se jednostavno skladišti.

U investicijsko zlato možemo ulagati svi, a ne samo bogati. Postoji širok asortiman proizvoda u rasponu od jednog grama do jednog kilograma, ovisno o preferencijama štediše ili ulagača. Radi se o jednom od najefikasnijih i najsigurnijih načina zaštite od krize, gubitka imovine i inflacije te ostvarenja većeg prinosa.

Gdje ulagati u zlato?

Proces kupovine zlata vrlo je jednostavan, a moguće ga je obaviti u najkraćem roku u poslovnica **Centra Zlata** ili preko našeg web-shopa, po najpovoljnijim cijenama, uz brzu isporuku i najkvalitetniju uslugu u Republici Hrvatskoj. Prije primopredaje, zlato se pred kupcima testira pomoću najsuvremenijih, visokosofisticiranih uređaja kako bi se utvrdila njegova autentičnost. Klijenti svoje zlato mogu preuzeti u našim uredima, primiti putem osigurane dostave diljem Hrvatske i/ili besplatno pohraniti u naše pouzdane sefove. Također nudimo otkup investicijskog zlata i drugih plemenitih metala po najboljim cijenama na tržištu (odlaskom kod uličnih otkupljivača lom zlata, dobit ćete i do 15% manju cijenu).

CentarZlata.com web-stranica je u vlasništvu tvrtke Saiva d.o.o. koja posluje od 1994. godine. Radi se o trenutno najvećem specijaliziranom trgovcu plemenitih metala u Hrvatskoj, s prepoznatljivim brendom i dugogodišnjim iskustvom. **Centar Zlata ovlašteni je distributer austrijske državne kovnice Münze Österreich, švicarskog Argor-Heraeusa i njemačkog Heimerle-Meulea.** U našem bogatom i raznovrsnom asortimanu imamo veliki broj investicijskih zlatnika, kao i zlatnih poluga mase od 1 grama do 1 kilograma.

Naš tim financijskih analitičara redovito prati aktivnosti na globalnim financijskim tržištima te izrađuju detaljne prognostičke modele kretanja cijena zlata i drugih kovina kako bi pružili najaktualnije i najkvalitetnije informacije našim klijentima. Osim toga, objavljujemo i edukacijske materijale za sve zainteresirane građane. Ako želite primati najnovije analize tržišta plemenitih metala, preporučujemo vam pretplatu na naš Newsletter.

Svojim radom osigurali smo kvalitetnu uslugu za preko 50 000 korisnika, u što se možete uvjeriti čitajući njihove vlastoručne recenzije. Svakom klijentu stojimo na raspolaganju za sve potencijalne upite. Možete nam se obratiti putem chata na našoj web-stranici, telefona **01 / 3000 783** ili e-maila **info@centarzlata.com**. Sa zadovoljstvom odgovaramo na svako Vaše pitanje, uklanjamo sve nejasnoće te pružamo potpuno besplatno savjetovanje.

Naš tim

Centar Zlata
Saiva d.o.o.
Savska cesta 41/13 10000 Zagreb, Hrvatska

Tel.: +385 1 3000 783
Mob.: +385 98 500 499
Email: info@centarzlata.com

Stranica www.centarzlata.com u vlasništvu je tvrtke Saiva d.o.o.

